

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
«СІЛЬСКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ»
(для бакалаврів)

Київ – 2018

Підготовлено доцентом кафедри управління персоналом та економіки праці професором *Л. В. Бірдус*

Затверджено на засіданні кафедри з організації туристичної діяльності (протокол № 2 від 05.09.17)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та суспільних наук (протокол № 2 від 07.09.17)

Бірдус Л. В. Навчальна програма дисципліни «Сільський зелений туризм» (для бакалаврів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 21 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Сільський зелений туризм», вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Зелений сільський туризм» є складовою варіативної (вибіркової) частини робочого навчального плану підготовки фахівців за спеціальністю 242 «Туризм».

Потреби сучасного туриста у нових видах активного відпочинку вимагають розширення ринку туристичних послуг. З'являються якісно нові види і форми туризму. Серед різновидів туризму особливого поширення нині набуває зелений сільський туризм, екологічний туризм (екотуризм).

Антропогенні навантаження на людський організм, особливо у великих містах, формують у їхніх мешканців бажання «вирватися на природу». Під час цих подорожей людина прагне отримати задоволення.

В Україні зелений сільський туризм перебуває на початковому етапі розвитку. Однак у країні вже розпочався процес активної популяризації цього виду відпочинку як туристичного продукту. Наразі в Україні не існує чіткого визначення поняття зеленого сільського туризму як окремого туристичного продукту в загальному визначенні туристичної галузі.

Мета курсу – розглянути теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку зеленого сільського і екологічного туризму як цілісної системи урбокомпенсаційного природокористування; розкрити особливості управління персоналом, менеджменту та маркетингу урбокомпенсаційного зеленого сільського туризму.

Програма дисципліни передбачає вирішення таких **завдань**:

- вивчення історії та сучасного стану, мети і мотивації вибору відпочинку в сільській місцевості;
- дослідження найважливіших закономірностей, чинників, які визначають розвиток і розміщення гостинних садиб (агроосель), організаційно-правового і економічного механізму їх діяльності на ринку туристичних послуг регіону, держави;
- розглянути проблемні питання фахової освіти менеджера зеленого сільського туризму;
- на основі конструктивно-географічного підходу розкрити особливості менеджменту та маркетингу зеленого сільського туризму;
- поглибити, систематизувати теоретичні знання щодо проблем і перспектив розвитку зеленого сільського туризму у Карпатському регіоні;
- виробити вміння узагальнювати теоретико-практичні матеріали, аналізувати практичну інформацію, працювати зі спеціальною літературою, довідковими виданнями тощо.

У результаті вивчення дисципліни «Зелений сільський туризм» студент повинен *знати*:

- сутність базових понять і термінів кожної теми змістових модулів;
- теоретичні і прикладні основи менеджменту і маркетингу урбокомпенсаційного зеленого сільського туризму;
- особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості;

- основні чинники ризику (бар'єри) і мотиви вибору відпочинку міських жителів у сільському туризмі;
- орієнтуватися і знати основні етапи історії розвитку зеленого сільського туризму в Україні, у світі тощо;
- класифікацію засобів розміщення В&В;
- про зелений сільський туризм як вид економічної діяльності (підсобної та підприємницької);
- провідні світові науково-освітні школи з туризму;
- основну нормативно-правову базу з питань організації діяльності юридичних і фізичних осіб у сфері зеленого сільського туризму в Україні;
- організаційно-методичні засади формування й розвитку персоналу гостинної садиби;
- особливості управлінської праці менеджера (власника) гостинної садиби;
- види небезпек і внутрішні фактори безпеки туристів у гостинних садибах;
- проблеми і перспективи подальшого розвитку зеленого сільського туризму в Карпатському регіоні;

вміти:

- пояснювати вплив етнопсихологічного фактора на мотивацію вибору відпочинку у сільській місцевості;
- порівнювати середні тарифи на добове проживання у В&В та готелях різних країн;
- складати схему реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи;
- формувати перелік основних видів фахової діяльності менеджера сільського зеленого туризму;
- організовувати складання і виконання програми обслуговування, а також надання додаткових послуг туристам у гостинних садибах (агрооселях);
- забезпечувати умови безпечного відпочинку туристів і гостей у гостинних садибах (агрооселях);
- оцінювати загальну та територіальну місткість ринку готельних і туристичних послуг у сфері зеленого туризму;
- володіти методикою формування і регулювання ціни на відпочинкові послуги у гостинній садибі;
- складати проекти програм підвищення якості послуг у сфері зеленого сільського туризму;
- розробляти макети нових послуг та апробувати їх на ринку зеленого сільського туризму;
- характеризувати світові тенденції і перспективи геопросторового розвитку екологічного туризму;
- аналізувати і розробляти конкурентні пропозиції щодо розвитку (просування) екотуристичних продуктів та їх інфраструктури в Карпатському регіоні.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
«СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ»

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Історія та основи менеджменту сільського зеленого туризму
1	Основні поняття, сутність і особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості
2	Мета і мотивація вибору відпочинку в сільській місцевості
3	Історія розвитку зеленого сільського туризму
4	Сільський зелений туризм у сучасному туристичному бізнесі
5	Науково-методичні основи менеджменту зеленого туризму
6	Дидактичні основи підготовки менеджера зеленого туризму
7	Організаційно-законодавче забезпечення зеленого сільського туризму в Україні, регіоні
8	Досвід освітнього забезпечення зеленого туризму в країнах Центральної і Східної Європи
	Змістовий модуль II. Управління персоналом та маркетинг гостинної садиби у зеленому туризмі. Екологічний туризм
9	Персонал гостинної садиби
10	Організація праці менеджера і власника гостинної садиби
11	Забезпечення умов безпечного відпочинку гостей
12	Роль маркетингу в зеленому сільському туризмі
13	Маркетинг послуг гостинної садиби й управління якістю послуг
14	Розробка нових послуг у сфері зеленого туризму
15	Основи екологічного туризму
16	Світові регіони і центри екологічного туризму
17	Екологічний туризм в Україні

ЗМІСТ
дисципліни
«СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ»

Змістовий модуль I. Історія та основи менеджменту зеленого сільського туризму

Тема 1. Основні поняття, суть і особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості

Туристична індустрія та інфраструктура туризму.

Особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості.

Основні поняття та визначення: зелений туризм, сільський туризм, екологічний туризм, агротуризм, відпочинковий туризм (відпочинок на селі), екоагротуризм.

Принципи, функції та завдання зеленого туризму. Концепція зеленого сільського туризму.

Література [1; 16; 18; 27–29; 45; 49; 62; 63; 69]

Тема 2. Мета і мотивація вибору відпочинку в сільській місцевості

Мотиваційні аспекти в туризмі. Основні фактори туристичної мотивації. Бар'єри (перешкоди) мандрівок. Культура як фактор туристичної мотивації.

Основні мотиви вибору відпочинку в сільській місцевості (за типом green rural tourism або green village tourism).

Вплив етнопсихологічного фактора на мотивацію вибору відпочинку в сільській місцевості.

Використання цінностей рідної культури і традицій – шлях до динамічного розвитку зеленого сільського туризму.

Література [5; 6; 11; 17; 25; 27; 29; 38; 45; 49; 53; 60; 62; 68; 70; 73]

Тема 3. Історія розвитку зеленого сільського туризму

Історія розвитку зеленого сільського туризму (виникнення і становлення приватних засобів розміщення за типом В&В). Термін Bed & Breakfast (кінець 40-х років ХХ ст.). Прототип сучасного американського В&В. Організатори В&В – родин фермерів у США.

Світова практика В&В типів засобів розміщення. Класифікація засобів розміщення В&В. Порівняння середніх тарифів на добуве розміщення в В&В та готелях різних країн.

Література [1; 8; 10; 11; 13; 18; 20; 21; 23; 24; 29; 45]

Тема 4. Сільський зелений туризм у сучасному туристичному бізнесі

Сільський зелений туризм – дохідний вид діяльності у професійному туристичному бізнесі.

Види організації сільського зеленого туризму: здача в найм невеликих будиночків, квартир або кімнат у невеликих сільських готелях або котеджах, організація проживання відпочиваючих у сільському будинку безпосередньо в сім'ї.

Сучасний досвід гостинності у додаткових засобах розміщення в зарубіжних країнах і в Україні.

Сільський туризм як вид підсобної діяльності. Поняття «агрооселя» і «житлове приміщення».

Сільський туризм як підприємницька діяльність. Схема реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.

Література [1; 8; 11–13; 18; 21; 28; 29; 39; 70]

Тема 5. Науково-методичні основи менеджменту зеленого туризму

Основні науково-методичні засади та завдання менеджменту зеленого сільського туризму.

Основні аспекти менеджменту зеленого сільського туризму: планувальний, організаційний, мотиваційний, контрольний.

Підвищені вимоги до забезпечення ефективної контрольно-наглядової функції при відвідуванні туристами природоохоронних територій сільських місцевостей.

Література [6; 7; 11; 16; 25; 27; 29; 43]

Тема 6. Дидактичні основи підготовки менеджера зеленого туризму

Підготовка висококваліфікованих фахівців-менеджерів зеленого туризму – важливий аспект становлення і розвитку туризму.

Провідні світові науково-освітні школи з туризму: англо-американська, франко-німецька, східноєвропейська (пострадянська). Відмінності між ними.

Дидактичні підходи до фахової освіти в галузі зеленого туризму: інституційний, вивчення турпродукту, історичний, управлінський (менеджментський), економічний, соціологічний, географічний, міждисциплінарний, системний.

Особливості української науково-освітньої школи фахової підготовки з туризму.

Аспекти фахової діяльності менеджера зеленого сільського туризму (перелік основних видів фахової діяльності та основних умінь, навичок і знань).

Підходи та форми навчання власників осель.

Література [2; 3; 18; 41; 45; 47; 55; 66; 70; 75]

Тема 7. Організаційно-законодавче забезпечення зеленого сільського туризму в Україні, регіоні

Спілка сприяння розвитку сільського туризму в Україні (1996) – всеукраїнська громадська неприбуткова організація. Організаційна і функціональна структура Спілки.

Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку зеленого сільського туризму в Україні: відпочинок на селі як турпродукт, цінова політика, маркетингова та рекламна політика, друковані матеріали, ідентифікація продукту, Інтернет-сайти, ринок сільського туризму, туроператори, комерційні види діяльності, висновки.

Нормативно-правова основа організації зеленого сільського туризму. Закон України «Про особисте селянське господарство», нормативні акти загальної дії (Конституція України, Цивільний Кодекс України) і спеціальні правові акти (Статут, Положення тощо).

Організації, які регулюють діяльність у сфері зеленого сільського туризму на місцевому та державному рівнях.

Література [3; 11; 18; 19; 27; 28; 31; 55; 59; 60]

Тема 8. Досвід освітнього забезпечення зеленого туризму в країнах Центральної і Східної Європи

Досвід освітнього забезпечення зеленого сільського туризму в Польщі.

Використання європейського досвіду при розробленні навчальних програм та викладанні дисциплін з туризму і відпочинку у сільській місцевості.

Інтегративні підходи до підготовки фахівців у галузі зеленого туризму .

Література [2; 11; 18; 22; 25; 41; 43; 45; 70; 75]

Змістовий модуль II. Управління персоналом та маркетинг гостинної садиби у зеленому туризмі. Екологічний туризм

Тема 9. Персонал гостинної садиби

Професійні (кваліфікаційні) вимоги до підготовки персоналу гостинної садиби в сільській місцевості.

Вимоги і рекреаційні потреби гостей (зелених туристів). Основні етапи налагоджування дружніх стосунків з гостями.

Вирішування конфліктів і спірних питань. Організація розміщення і харчування туристів. Виконання програми обслуговування туристів, додаткові послуги.

Інформування відпочиваючих. Культура обслуговування у сільському туризмі.

Література [3; 11; 18; 21; 28; 43; 47; 56; 64; 75]

Тема 10. Організація праці менеджера і власника гостинної садиби

Особливості управлінської праці менеджера (власника) гостинної садиби. Вимоги, які пред'являються до сучасного менеджера зеленого сільського туризму.

Планування особистої роботи менеджера. Вибір пріоритетних справ. Нормування управлінської праці. Використання технічних засобів управління. Організація діловодства. Ділові контакти з партнерами, турфірмами.

Права та обов'язки власників гостинної садиби. Поради власникам гостинної садиби.

Література [3; 11; 12; 32; 43; 47; 56]

Тема 11. Забезпечення умов безпечного відпочинку гостей

Поняття про безпеку в туризмі. Види небезпек у зеленому туризмі.

Внутрішні фактори безпеки туристів у гостинних садибах (ГС): питання безпечного проживання клієнтів, дотримання санітарно-гігієнічних вимог при приготуванні їжі і покупці продуктів харчування, забезпечення в будинку локальної протипожежної і протиепідеміологічної безпеки, дотримання техніки безпеки при користуванні побутовими електроприладами.

Страховання ГС від непередбачених випадків. Фактори потенційної небезпеки для клієнтів ГС в Україні.

Долікарська медична допомога. Заходи з облаштування подвір'я та господарсько-побутових приміщень.

Література [3; 11; 18; 28; 32; 44; 47; 56; 75]

Тема 12. Роль маркетингу в зеленому сільському туризмі

Основи маркетингу зеленого туризму. Сутність маркетингу. Особливості маркетингу в сільському туризмі. Зв'язок між маркетингом та охороною довкілля.

Роль неприбуткових організацій у маркетингу сільського туризму. Маркетинг ф приватний сектор.

Спільний структурний підхід до маркетингу громадського та приватного секторів зеленого сільського туризму.

Література [3; 11; 22; 36; 56; 75]

Тема 13. Маркетинг послуг гостинної садиби й управління якістю послуг

Оцінювання загальної і територіальної місткості ринку готельних і туристичних послуг у сільському туризмі.

Маркетинговий профіль зеленого сільського туриста (продукт, ціна, місце, просування, зв'язки з громадськістю).

Формування цін на відпочинкові послуги в гостинній садибі. Основні методи встановлення і регулювання цін.

Стратегії збуту і прогнозування потенційного попиту в зеленому сільському туризмі.

Система управління якістю послуг у сфері сільського туризму.

Розроблення програми підвищення якості обслуговування в туристичних фірмах та готелях (гостинних садибах).

Література [3; 11; 36; 43; 54; 56]

Тема 14. Розробка нових послуг у сфері зеленого туризму

Характеристика основних стадій розроблення нових послуг у сільському туризмі.

Розроблення концепції нової послуги та її перевірка. Стратегія маркетингу нової послуги.

Характеристика пробного маркетингу в зеленому туризмі. Характеристика торговельної марки та її елементів.

Процес розроблення торговельної марки для готельних і туристичних послуг.

Література [1; 3; 11; 31; 59]

Тема 15. Основи екологічного туризму

Управління впливом туризму на природні туристичні ресурси і користь від екотуризму.

Види екотуризму. Динаміка зростання і місткість екотуристичного ринку. Специфічні риси екотуристичного продукту.

Фактори і прогнози розвитку екотуризму.

Література [17; 25; 32; 45; 62; 63; 65; 73; 75]

Тема 16. Світові регіони і центри екологічного туризму

Світові тенденції і перспективи розвитку екологічного туризму.

Екологічний туризм у країнах Нового і Старого світу. Світові регіони і центри екологічного туризму: Європа, Північна Америка, Центральна і Південна Америка, Африка, Азія, Австралія, Океанія.

Екологічний і пригодницький туризм як засіб соціально-економічного розвитку гірських регіонів.

Розвиток екотуризму в гірських регіонах світу.

Література [10; 18; 20; 23; 25; 45; 48; 62; 69; 74; 75]

Тема 17. Екологічний туризм в Україні

Концепція геомаркетингу екологічного туризму як базової основи сталого рекреаційного природокористування. Зарубіжний та вітчизняний досвід розвитку екологічного туризму.

Суспільно-економічні чинники розвитку екологічного туризму в Україні.

Екотуристичний потенціал України.

Туристичний продукт національних парків. Етика екологічної мандрівки.

Література [16; 18; 25; 27; 35; 42; 45; 49; 62; 67; 74; 75]

Тема 18. Проблеми і перспективи розвитку зеленого сільського туризму в Карпатському регіоні

Організаційно-господарські аспекти розвитку зеленого сільського туризму в Карпатському регіоні.

Проблеми і перспективи розвитку зеленого сільського туризму в регіонах Львівщини, Передкарпаття, Українських Карпатах, Закарпатті.

Роль місцевих рад у забезпеченні становлення підприємництва на селі.

Розроблення пропозицій з розвитку екотуристичних продуктів та їх інфраструктури в Карпатському регіоні.

Партнерство між державними, підприємницькими структурами і громадськими організаціями Карпатського Єврорегіону у сфері зеленого сільського туризму.

Література [4; 5; 7–9; 12–15; 19; 21; 30; 33–35; 37–40; 45; 50–53; 57; 58; 60; 67; 68; 70–73]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни «Сільський зелений туризм» виконується відповідно до навчальних планів із спеціальності 242 «Туризм» (для бакалаврів).

Головною метою контрольної роботи є рубіжний контроль професійно-орієнтованих знань з дисципліни «Сільський зелений туризм», набутих під час самостійного опрацювання літератури та нормативно-правових актів. Це має наблизити теоретичний курс до практичної діяльності, що є особливо важливим для працюючих студентів.

З питань виконання та оформлення контрольної роботи передбачене індивідуальне консультування, яке можна отримати у викладача на кафедрі Адміністративного та медичного менеджменту відповідно до графіка консультацій.

Загальні вимоги. Контрольну роботу слід виконувати на аркушах паперу формату А-4 державною мовою. Сторінки необхідно пронумерувати.

Оцінювання виконання завдання. Під час перевірки контрольної роботи викладач особливу увагу буде звертати на те, як студент розуміє зміст навчальної дисципліни «Сільський зелений туризм», його здатність пов'язати категорії і теорії навчальної дисципліни, а також уміння систематизувати матеріал та чітко викладати власні думки. Серед зазначених критеріїв оцінювання найважливішим є здатність до практичного застосування знань у конкретних ситуаціях.

Перевіряючи контрольні роботи, викладач звертатиме увагу на такі параметри:

– ґрунтовність відповіді на поставлені питання, яка свідчить про рівень опанування теоретичним матеріалом;

– розуміння категорії навчальної дисципліни, що позначається у власному викладенні матеріалу, а не в переписуванні підручника, а також у доречно дібраних прикладах з діяльності суб`єкта туристичної індустрії;

– уміння коментувати наведені ілюстрації;

– оформлення роботи (структура, заголовки, посилання тощо).

Номер варіанта контрольної роботи студент обирає за першою літерою свого прізвища (див. табл.)

Перша літера прізвища студента	№ варіанта контрольної роботи
А, Б,	1
В, Г,	2
Д, Е, Є,	3
Ж, З, І, Ї, Й,	4
К, Л,	5
М, Н,	6
О, П,	7
Р, С,	8
Ф, Х, Ц	9
Ч, Ш, Щ, Ю, Я	10

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Основні поняття, сутність і особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості.
2. Мета і мотивація вибору відпочинку в сільській місцевості.
3. Сільський зелений туризм у сучасному туристичному бізнесі.
4. Організаційно-законодавче забезпечення зеленого сільського туризму в Україні, регіоні.
5. Організація праці менеджера і власника гостинної садиби.
6. Роль маркетингу в зеленому сільському туризмі.
7. Маркетинг послуг гостинної садиби й управління якістю послуг.

8. Розроблення нових послуг у сфері зеленого туризму.
9. Основи екологічного туризму.
10. Світові регіони і центри екологічного туризму.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Туристична індустрія та інфраструктура туризму.
2. Особливості ринку туристичних послуг у сільській місцевості.
3. Основні поняття та визначення: зелений туризм, сільський туризм, екологічний туризм, агротуризм, відпочинковий туризм (відпочинок на селі), екоагротуризм.
2. Принципи, функції та завдання зеленого туризму. Концепція зеленого сільського туризму.
3. Основні мотиви вибору відпочинку в сільській місцевості (за типом green rural tourism або green village tourism).
4. Вплив етнопсихологічного фактора на мотивацію вибору відпочинку в сільській місцевості.
5. Використання цінностей рідної культури і традицій – шлях до динамічного розвитку зеленого сільського туризму.
6. Історія розвитку зеленого сільського туризму
9. Види організації сільського зеленого туризму: здача в найм невеликих будиночків, квартир або кімнат у невеликих сільських готелях або котеджах, організація проживання відпочиваючих у сільському будинку безпосередньо в сім'ї.
10. Сучасний досвід гостинності в додаткових засобах розміщення в зарубіжних країнах і Україні.
11. Сільський туризм як вид підсобної діяльності. Поняття «агрооселя» і «житлове приміщення».
12. Сільський туризм як підприємницька діяльність. Схема реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи.
13. Основні науково-методичні засади та завдання менеджменту зеленого сільського туризму.
14. Основні аспекти менеджменту зеленого сільського туризму: планувальний, організаційний, мотиваційний, контрольний.
15. Підвищені вимоги до забезпечення ефективної контрольної-наглядової функції при відвідуванні туристами природоохоронних територій сільських місцевостей.
16. Провідні світові науково-освітні школи з туризму: англо-американська, франко-німецька, східноєвропейська (пострадянська). Відмінності між ними.
17. Дидактичні підходи до фахової освіти в галузі зеленого туризму: інституційний, вивчення турпродукту, історичний, управлінський

- (менеджментський), економічний, соціологічний, географічний, міждисциплінарний, системний.
18. Особливості української науково-освітньої школи фахової підготовки з туризму.
 19. Аспекти фахової діяльності менеджера зеленого сільського туризму (перелік основних видів фахової діяльності та основних умінь, навичок і знань).
 20. Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку зеленого сільського туризму в Україні.
 21. Нормативно-правова основа організації зеленого сільського туризму.
 22. Організації, які регулюють діяльність у сфері зеленого сільського туризму на місцевому та державному рівнях.
 23. Досвід освітнього забезпечення зеленого сільського туризму в Польщі.
 24. Використання європейського досвіду зеленого сільського туризму.
 25. Інтегративні підходи до підготовки фахівців у галузі зеленого туризму.
 26. Професійні (кваліфікаційні) вимоги до підготовки персоналу гостинної садиби в сільській місцевості.
 27. Вимоги і рекреаційні потреби гостей (зелених туристів).
 28. Основні етапи налагоджування дружніх стосунків з гостями.
 29. Вирішування конфліктів і спірних питань.
 30. Організація розміщення і харчування туристів.
 31. Виконання програми обслуговування туристів, додаткові послуги.
 32. Інформування відпочиваючих.
 33. Культура обслуговування у сільському туризмі.
 34. Особливості управлінської праці менеджера (власника) гостинної садиби.
 35. Вимоги, які пред'являються до сучасного менеджера зеленого сільського туризму.
 36. Планування особистої роботи менеджера. Вибір пріоритетних справ. Нормування управлінської праці.
 37. Використання технічних засобів управління.
 38. Організація діловодства. Ділові контакти з партнерами, турфірмами.
 39. Права та обов'язки власників гостинної садиби. Поради власникам гостинної садиби.
 40. Поняття про безпеку в туризмі. Види небезпек у зеленому туризмі.
 41. Внутрішні фактори безпеки туристів у гостинних садибах (ГС).
 42. Страхування ГС від непередбачених випадків.
 43. Фактори потенційної небезпеки для клієнтів ГС в Україні.
 44. Заходи з облаштування подвір'я та господарсько-побутових приміщень.
 45. Основи маркетингу зеленого туризму. Сутність маркетингу.
 46. Особливості маркетингу в сільському туризмі.
 47. Зв'язок між маркетингом та охороною довкілля.
 48. Роль неприбуткових організацій у маркетингу сільського туризму.
 49. Маркетинг та приватний сектор сільського туризму.

50. Спільний структурний підхід до маркетингу громадського та приватного секторів зеленого сільського туризму.
51. Розроблення програми підвищення якості обслуговування у туристичних фірмах та готелях (гостинних садибах).
52. Розроблення нових послуг у сфері зеленого туризму.
53. Характеристика основних стадій розроблення нових послуг у сільському туризмі.
54. Розроблення концепції нової послуги зеленого туризму та її перевірка.
55. Стратегія маркетингу нової послуги зеленого туризму.
56. Характеристика пробного маркетингу в зеленому туризмі.
57. Характеристика торговельної марки та її елементів у зеленому туризмі.
58. Процес розроблення торговельної марки для готельних і туристичних послуг у зеленому туризмі.
59. Управління впливом туризму на природні туристичні ресурси і користь від екотуризму.
60. Види екотуризму.
61. Динаміка зростання і місткість екотуристичного ринку.
62. Специфічні риси екотуристичного продукту.
63. Фактори і прогнози розвитку екотуризму.
64. Світові тенденції і перспективи розвитку екологічного туризму.
65. Екологічний туризм у країнах Нового і Старого світу.
66. Світові регіони і центри екологічного туризму: Європа.
67. Світові регіони і центри екологічного туризму: Північна Америка, Центральна і Південна Америка.
68. Світові регіони і центри екологічного туризму: Африка, Азія, Австралія, Океанія.
69. Екологічний і пригодницький туризм як засіб соціально-економічного розвитку гірських регіонів.
70. Розвиток екотуризму в гірських регіонах світу.
71. Концепція геомаркетингу екологічного туризму як базової основи сталого рекреаційного природокористування.
72. Зарубіжний і вітчизняний досвід розвитку екологічного туризму.
73. Суспільно-економічні чинники розвитку екологічного туризму в Україні.
74. Екотуристичний потенціал України.
75. Туристичний продукт національних парків.
76. Етика екологічної мандрівки.
77. Проблеми і перспективи розвитку зеленого сільського туризму в Карпатському регіоні.
78. Організаційно-господарські аспекти розвитку зеленого сільського туризму в Карпатському регіоні.
79. Проблеми і перспективи розвитку зеленого сільського туризму в регіонах Львівщини.
80. Проблеми і перспективи розвитку зеленого сільського туризму в регіонах Передкарпаття, Українських Карпатах.

81. Проблеми і перспективи розвитку зеленого сільського туризму в регіонах Закарпаття.
82. Роль місцевих рад у забезпеченні становлення підприємництва на селі.
83. Розроблення пропозицій з розвитку екотуристичних продуктів та їх інфраструктури у Карпатському регіоні.
84. Партнерство між державними, підприємницькими структурами і громадськими організаціями Карпатського Єврорегіону у сфері зеленого сільського туризму.
85. Забезпечення умов безпечного відпочинку туристів у гостинних садибах.
86. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні.
87. Рекреаційно-туристські ресурси України.
88. Туризм і збереження довкілля Українських Карпат.
89. Основні завдання і проблеми розвитку екотуризму в національних природних парках і біосферних заповідниках України.
90. Розвиток рекреаційного підприємництва в Українських Карпатах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Астана Зіемеле. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні // Туризм сільський зелений. – 2014. – № 1. – С. 8–13.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методи аналізу, термінологія, районування: монографія. – К.: Видав.-поліграф. центр «Київський ун-т», 2001. – 395 с.
3. Биржаков М. Б., Нестеренко С. А. Система американського вищого і последипломного образования // Туристические фирмы. – 2012. – Вып. 10. – С. 170–171.
4. Відпочинок на селі. Порадник організатору відпочинку та власнику садиби // Туризм сільський зелений. – IV/1999; Вип. № 3 – II/2012; Вип. 6 – IV/2003.
5. Гетьман В. І. Курортно-ресурсні системи Українських Карпат // Український географічний журнал. – 2011. – № 3. – С. 34–37.
6. Гетьман В. Туризм і збереження довкілля Українських Карпат // Географія та основи економіки в школі. – 2014. – № 3. – С. 48–52.
7. Гетьман В. І. Концептуальні питання екотуризму в контексті збереження ландшафтного різноманіття // Рідна природа. – 2011. – № 2. – С. 34–35.
8. Гетьман В. Основні завдання і проблеми розвитку екотуризму в національних природних парках і біосферних заповідниках України // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 35 (280). – С. 4–8.

9. Гетьман В. І. Сучасний стан і перспективи розвитку курортної справи в Карпатському регіоні // «Гори і люди» (у контексті сталого розвитку): Міжнар. конф. 14-18.10.2012 р. м. Рахів. – С. 39–41.
10. Гетьман В. Природні лікувальні ресурси Українських Карпат у контексті сучасного стану вітчизняної курортної справи // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2013. – № 2. – С. 6–11.
11. Глядіна М. В. Зарубіжний та вітчизняний досвід розвитку екологічного туризму // II міжнар. конгрес «Інформатизація рекреаційної і туристичної діяльності: перспективи культурного та економічного розвитку». – Трускавець, 23-28.05.2012 р. – С. 190–193.
12. Горішевський П., Васильєв Ю., Зінько Ю. Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013.
13. Гринів Л., Мацала В. Розвиток рекреаційного підприємництва в Українських Карпатах // Проблеми регіональної політики: зб. наук. пр. Ін-ту регіональних досліджень. – Львів, 2011. – С. 109–118.
14. Гринів Л. Проблеми сталого рекреаційного розвитку Карпатської соціоекосистеми // Питання соціоекології. Т. 1.: матеріали Першої Всеукр. конф. «Теоретичні та прикладні аспекти соціоекології» / за ред. Г. О. Бачинського. – Львів: ВНТЛ, 2012. – С. 79–81.
15. Гуцуляк Г. Д. Земельно-ресурсний потенціал Карпатського регіону. – Львів: Світ, 2012. – 151 с.
16. Дейнека А., Копач М. Проблеми і перспективи рекреаційного використання лісів Львівської області // Регіональна економіка. – 2011. – № 2. – С. 171–175.
17. Дмитрук О. Ю. Сучасні концепції менеджменту в геоекології. – К., 2010.
18. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм у системі суспільно-економічних відносин // Економічна та соціальна географія: наук. зб. – К., 2001. – С. 89–95.
19. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Альтерпрес, 2004.
20. Долишний М., Кравців В. Карпатский регион в контексте государственной политики: оценка состояния и стратегия развития // Экономика Украины. – 2011. – № 8.
21. Дроздов А. В. Как развивать туризм в национальных парках России. – М.: Эколого-просветительский центр «Заповедник», 2010. – 157 с.
22. Дудкіна О. П. Рекреаційне підприємництво на теренах Галичини: пошуки перспективних форм організації // Наукові зап. Тернопільск. держ. пед. ун-ту. Серія: Географія. – 1998. – № 2. – С. 142–146.
23. Дурович А. П. Маркетинг в туризме: учеб. пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – Минск: Новое знание, 2011. – 496 с.

24. Экологический рынок Германии. Специальный доклад № 10. – ВТО. – Мадрид, 2001.
25. Экотуризм на пути в Россию. – Сост. Е. Ю. Ледевских, Н. В. Моралева, А. В. Дроздов. – Тула: Гриф и Ко, 2012. – 284 с.
26. Ефремов Л. И. Экология туризма и сервиса: учеб. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2013.
27. Жученко В. Рекреационный комплекс в Карпатском регионе // Бизнес-информ. – 2013. – № 3. – С. 12–13.
28. Загальнодержавна програма формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки. Затверджена Законом України від 21.09.2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – № 43.
29. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.2003 р. № 742-IV.
30. Зінько Ю. В., Гетьман В. І. Розвиток туризму в національних парках Українських Карпат // «Гори і люди» (у контексті сталого розвитку): міжнар. конф. – 14-18.10.2012 р. м. Рахів. – С. 353–363.
31. Карпатский рекреационный комплекс / М. И. Долишний, М. С. Кудельман, К. К. Ткаченко и др. – К., 2011.
32. Квартальнов В. А., Романов А. А. Международный туризм: политика развития. – М.: Советский спорт, 2013.
33. Кекушев В. П., Сергеев В. П., Степаницкий В. Б. Основы менеджмента экологического туризма. – М.: Изд-во МНЭПУ, 2011. – 60 с.
34. Ковальчук І. Еколого-геоморфологічні дослідження змін довкілля Українських Карпат: аналіз, синтез, прогноз // Раціональне природокористування і охорона природи. Наукові зап. – 2012. – № 2. – С. 196–198.
35. Ковач М. Й. Еколого-економічні проблеми Карпатського регіону та шляхи їх розв'язання // Еколого-економічне вчення: витoki, проблеми, перспективи. Науковий вісник УкрДЛТУ. – Вип. 12.1. – Львів, 2002. – С. 175–180.
36. Коржик В. Буковина для всіх. Маршрутами екотуризму: довідник-путівник. – Чернівці: Зелена Буковина, 2002. – 122 с.
37. Котлер Ф. Основы маркетинга: пер. с англ. – М.: Прогресс, 1991.
38. Кравців В. С., Євдокименко В. К., Копач М. В. Рекреаційна політика в Карпатському регіоні: принципи формування, шляхи реалізації. – Чернівці: Прут, 2005. – 71 с.
39. Кравців В. С. Рекреаційне освоєння Карпат в контексті регіональних і державних інтересів // Проблеми соціально-економічної географії Західного регіону України. – К.: Ін-т системних досліджень освіти, 2012. – С. 133–138.
40. Кравців В., Матолич Б., Гулич О., Полюга В. Рекреаційний потенціал Львівської області та стратегія його освоєння // Регіональна економіка. – 2012. – № 2. – С. 134–143.

41. Крамарець В. О., Дейнека А. М., Коханець М. І. Організаційні основи туристичної діяльності НПП «Сколівські Бескиди» в контексті збалансованого розвитку регіону // «Гори і люди» (у контексті сталого розвитку): міжнар. конф. – 14-18.10.2012 р. м. Рахів. – С. 100–104.
42. Кузнецов Ю. В. О разработке учебно-методического обеспечения системы высшего образования экономистов-менеджеров туристской сферы // Труды Академии туризма. – Вып. 1. – 2008. – С. 85–88.
43. Любіцева О. О., Сташук К. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економічна та соціальна географія: наук. зб. / ред. кол.: С. І. Іщук (відп. ред.) та ін. – К., 2012. – Вип. 53. – С. 189–196.
44. Мальська М., Худо В. Менеджмент туризму. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – С. 139–161.
45. Маринин М. М. Туристские формальности и безопасность в туризме. – М.: Финансы и статистика, 2012. – 144 с.
46. Матеріали першого Міжнародного науково-практичного семінару «Аграрний екологічний туризм у країнах Центральної і Східної Європи» // Зб. доповідей. – Стрий: ТОВ «Укрпол», 2012.
47. Мельник А. В. Українські Карпати: еколого-ландшафтознавче дослідження. – Львів: ЛНУ, 1989. – 286 с.
48. Методичні поради для власників агроосель Турківщини / Відділ з питань фізичної культури, спорту та туризму Турківської райдержадміністрації. – Турка, 2004.
49. Моралева Н., Ледовских Е. Экологический туризм в России // Охрана дикой природы. – 2011. – № 3 (22). – С. 30–34.
50. Національна доповідь про екотуризм в Україні / підг. Т. Ф. Панченко та ін. Нац. комісія сталого розвитку при КПУ. – К.: Б.В., 1999.
51. Недашковская Н. Ю. Территориальная рекреационная система Советских Карпат: формирование, структура и тенденция развития: автореф. дис. ... канд. географ. наук. – К., 2011.
52. Недашковская Н. Ю., Трофимчук С. В., Жук П. В. Природно-ресурсные предпосылки формирования рекреационного комплекса Украинских Карпат // География и природные ресурсы. – 2009. – № 4.
53. Охріменко А. Г. Передумови та особливості формування індустрії туризму в гірських регіонах України // «Гори і люди» (у контексті сталого розвитку): міжнар. конф. 14-18.10.2012 р. м. Рахів. – С. 427–430.
54. Падовська О. М. Традиційний промисел Карпат в контексті формування рекреаційного комплексу // II Міжнар. конгрес: Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності в Україні: перспективи культурного та економічного розвитку. – Трускавець. – 23-28.05.2010 р. – С. 215–217.
55. Папирян Г. А. Экономика туризма. – М.: Финансы и статистика, 1998.
56. Порадник організатору відпочинку та власнику садиби // Туризм сільський зелений. – IV/2013. – Вип. № 6.

57. Процев'ят Т. І. Сучасне сільське житло мешканців гірських районів Прикарпаття // Народна творчість та етнографія. – 2009. – № 4. – С. 51–59.
58. Рожко І. М. Ландшафтна зумовленість розвитку туризму в Українських Карпатах // Вісник ЛНУ. Серія географічна. – 2010. – Вип. 26. – С. 108–109.
59. Рожко І., Матвіїв В., Байдар А. Сучасний стан розвитку туризму в Українських Карпатах // Матеріали III міжрегіональної науково-практ. конф. «Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення». – 16-17.05.2012 р. – С. 25–28.
60. Гуляев В. Г. Формуляры, контракты, соглашения в туристической деятельности. – М.: Приор, 2012.
61. Стойко С. М., Крук Д. Є. Роль природозаповідного фонду Карпат у збереженні етнокультурної спадщини гуцулів, бойків і лемків // «Гори і люди» (у контексті сталого розвитку): міжнар. конф.. – 14-18.10.2012 р. м. Рахів. – С. 179–185.
62. Семенко А. И. Предпринимательская логистика. – СПб.: Политехника, 1997.
63. Сергеева Т. К. Экологический туризм: учебник. – М.: Финансы и статистика, 2014.
64. Серебряй В. Екологічний туризм – ключ до сталого розвитку // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2012. – № 35 (280). – С. 1–3.
65. Сілецький Р. Б. Форми сільських поселень в Українських Карпатах // Народна творчість та етнографія. – 2010. – № 2. – С. 37–39.
66. Смаль В. В., Смаль І. В. Світовий досвід розвитку екологічного туризму // Український географічний журнал. – 2013. – № 4. – С. 58–64.
67. Стандарт географічно-краєзнавчої освіти та туристської підготовки фахівців у педагогічному вузі / уклад. В. В. Обозний. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К.: Наук. світ, 2000. – 61 с.
68. Стех С. М., Глазкова К. О., Цмець Й. І. Аналіз і перспективи розвитку туризму на Бойківщині // II Міжнародний конгрес: Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності в Україні: перспективи культурного та економічного розвитку. – Трускавець. – 6-9.10.2013 р. – С. 114–115.
69. Стойко С. М., Гадач Е., Шимон П., Михайлик С. Заповідні екосистеми Карпат. – Львів: Світ, 2009. – 248 с.
70. Стойко С. М. Завдання заповідних ландшафтів щодо збереження природної, історичної та культурної спадщини // Географічний вісн. – Львів, 2010. – Вип. 26. – С. 65–71.
71. Травкина М. Ю. Регулируемый туризм и отдых в национальных парках России. – М.: Изд-во Центра охраны дикой природы, 2012. – 43 с.
72. Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості // Матеріали II Міжнародної наук.-практ. конф. – 10–11.10.2001 р. / Редкол. В. І. Цибух (голова) та ін. – К.: Знання України, 2012. – 560 с.

73. Устойчивое развитие туризма: пособие для специалистов по местному планированию. – Мадрид: ВТО, 2008.
74. Федунь О. Цільове використання та охорона природно-рекреаційного потенціалу Передкарпаття // Вісник ЛНУ. Серія географічна. – Вип. 22. – Львів, 2011. – С. 114–119.
75. Хільчевська І. Г., Хільчевський Р. В. Соціокультурні та екологічні аспекти туризму в контексті сталого розвитку України // II Міжнар. конгрес: Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності. – Трускавець. – 23-28.05.2000 р. – С. 149–150.
76. Хлоп'як С. В., Перепелиця О. О. Екологічний туризм: зарубіжний досвід організації та передумови розвитку в Україні // II Міжнародний конгрес: Інформатизація рекреаційної та туристичної діяльності. – Трускавець. – 23-28.05.2000 р. – С. 199–202.
77. Храбовченко В. В. Экологический туризм: учебно-метод. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2003.
78. Blangy S., Hanneberg P. Ecotourism in Europe: Two Views // The Ecotourism Society Newsletter. – 1995. – № 5 (2). – P. 1–3.
79. Catalogue of Exemplary Practices in Adventure Travel and Ecotourism / Prepared by P.Wight and Associates on behalf of the Canadian Tourism Commission. – Ottawa, 1999.
80. Ceballos-Lascurain H. Tourism, Ecotourism and Protected Areas / Parks, 1991. November, Vol. 2.
81. Mader R. Ecotourism and Spirituality in Mexico // Radical Grace Magazine. – June, 1999.
82. Materialy z sympozium Agrobieszczady-2000. – Lesko, 30.06-2.07.2000 r.
83. Marcus L. Endicott Ecotourism, Adventure Travel and Ecotravel // www.green-travel.com. 12 November, 1997.
84. Ward W. K. Ecotourism Reality or Rhetoric // www.ecotourism.org, March, 1997.
85. Wight P. A. North American Ecotourism Mambet: Motivations, Preferences and Destinations // Journal of Tourism Research, 1999.
86. World Directory of Tourism Education and Training Institutions. – Madrid, 1992.
87. www.nect-kednmin.org.il
88. www.green-tour.com.ua – журнал «Туризм сільський зелений»
89. www.wgtdi.com.ua – Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні
90. www.nto.org.ua – Державна туристична адміністрація України, ДП «Національна туристична організація»
91. www.world-tourism.org/ruso/ - Всесвітня туристична організація
92. www.tourism.gov.ua – Державний комітет з туризму та курортів України
93. www.statistik.admin.ch/eindex.htm – Swiss Federal Statistical Office